

دیرخانه کمیسیون های مشورتی - تخصصی

دیرخانه کمیسیون های مشورتی - تخصصی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تبریز

کمیسیون صنایع و انرژی

گزارش کامل جلسه آشنایی سرمایه گذاران احداث نیروگاه خورشیدی با شرایط سرمایه گذاری

رئیس کمیسیون: یونس اکبرپور پایدار	تاریخ جلسه : ۱۴۰۳/۱۱/۲۷	محل نشست: اتاق بازرگانی تبریز	ساعت شروع : ۱۰:۰۰	ساعت اختتام : ۱۳:۰۰
--------------------------------------	----------------------------	----------------------------------	-------------------	---------------------

اعضای جلسه : مطابق لیست پیوستی

دستور جلسه : جلسه آشنایی سرمایه گذاران احداث نیروگاه خورشیدی با شرایط سرمایه گذاری

گزارش جلسه:

سمینار آشنایی سرمایه گذاران احداث نیروگاه خورشیدی با شرایط سرمایه گذاری با حضور سرپرست معاونت هماهنگی امور اقتصادی و سرپرست معاونت هماهنگی امور عمرانی استانداری، رئیس اتاق بازرگانی تبریز، مدیر بانکی و اعتباری صندوق توسعه ملی ایران، نماینده دفتر نظارت بر احداث و تولید نیروگاه های سازمان ساتبا، رئیس کمیسیون صنایع و انرژی اتاق بازرگانی تبریز، مدیران شرکت های برق منطقه ای و توزیع نیروی برق تبریز و استان، سرپرست اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان و نماینده مدیریت امور اراضی استان و متقاضیان سرمایه گذاری در روز شنبه مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۲۷ در محل اتاق بازرگانی تبریز برگزار شد.

مروری بر مطروحات کلی :

❖ با توجه به پیگیری های اتاق بازرگانی تبریز و مصوبات اخیر شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان مبنی بر موافقت صندوق توسعه ملی با اعطای تسهیلات به میزان ۸۰۰ میلیون دلار برای راه اندازی نیروگاه تجدید پذیر در استان آذربایجان شرقی برای مشارکت بخش خصوصی در قالب کنسرسیوم، پرسشنامه ای در قالب نحوه مشارکت (انفرادی یا کنسرسیوم) تدوین شد و درصد مشارکت واحدهای صنعتی استان در این پرسشنامه در **بخش پایانی** این گزارش، شرح داده شده است.

❖ در این پرسشنامه، ۲۴۱ متقاضی در طرح انفرادی و کنسرسیوم شرکت کردند که ۹۹ واحد، متقاضی در طرح کنسرسیوم و ۱۴۲ واحد، متقاضی در طرح انفرادی بودند. ۴۰ واحد از ۹۹ واحد شرکت کننده در طرح کنسرسیوم از صنایع پرمصرف استان محسوب می شوند. همچنین ۱۲ واحد فولادی در طرح کنسرسیوم مشارکت نمودند. در طرح انفرادی، ۵۶ واحد از شرکت کنندگان دارای فضای پشت بامی جهت سرمایه گذاری استفاده از پنل خورشیدی هستند. به صورت کلی درخواست واحدها برای تولید ظرفیت ۲۰۰ کیلووات تا ۱۰۰۰ مگاوات بوده است. در این پرسشنامه، ۷ واحد صنعتی ظرفیت تولید نیروگاه خورشیدی بالای ۱۰۰ مگاوات را درخواست نمودند. بعضی از واحدها، مجوزهای لازم را از ساتبا و منابع طبیعی اخذ نموده اند ولی به دلیل وجود مشکلات اتصال به شبکه هنوز مرحله ساخت نیروگاه خورشیدی تکمیل نشده است بنابراین در این جلسه از مسئولین محترم ادارات برق منطقه ای و توزیع برق تبریز و استان خواستار این بوده ایم که شرایط محدودیت

دیرخانه کمیسیون های مشورتی - تخصصی

- ❖ اتصال به شبکه بسیاری از مناطق واریاضی که منابع طبیعی در اختیار متقاضیان و کارشناسان اداره برق منطقه ای گذاشته است بررسی شده و اقدامات لازم صورت پذیرد.
- ❖ در این جلسه، سرپرست معاونت هماهنگی امور عمرانی و سرپرست معاونت هماهنگی امور اقتصادی استانداری ضمن حمایت خود از سرمایه گذاران انرژی های تجدیدپذیر مطرح کردند که در صورت بروز هرگونه مشکل، تمام موانع و مسائل مربوطه سرمایه گذاری و اخذ مجوزهای لازم را با استاندار در میان گذارند تا مسئولین استانی تمام تلاش خود را در جهت رفع موانع انجام دهند.
- ❖ در این جلسه، فرشید احمدی، مدیر بانکی و اعتباری صندوق توسعه ملی ایران با تاکید بر اهتمام دولت در راستای توسعه نیروگاه های تجدیدپذیر از اعلام آمادگی این صندوق در این راستا خبر داد و به تشریح نحوه اعطای تسهیلات و تامین مالی پروژه های احداث نیروگاه های تجدیدپذیر پرداخت که فایل کامل روش های تامین مالی صندوق توسعه ملی (نیروگاه های تجدیدپذیر) در **پیوست شماره (۱)** این گزارش، آورده شده است.
- ❖ همچنین در این جلسه، کارشناس دفتر نظارت بر احداث و تولید نیروگاه های سازمان انرژی های تجدیدپذیر و بهره وری برق ایران علاوه بر اشاره به نحوه اخذ مجوز احداث نیروگاه خورشیدی؛ در خصوص الگوهای توسعه انرژی های تجدیدپذیر و ضرورت اولویت بخشی به توسعه انرژی های تجدیدپذیر در کشور، آمار جهانی پیش بینی آینده انرژی تجدیدپذیر در جهان، خرید تضمینی برق تجدیدپذیر (ماده ۶۱ قانون اصلاح الگوی مصرف)، وضعیت انرژی های تجدیدپذیر و پاک در ایران، ماده ۱۶ قانون جهش تولید دانش بنیان و در مورد هزینه سرمایه گذاری جهت احداث نیروگاه و همچنین فرآیند احداث نیروگاه تجدیدپذیر و تسهیل سرمایه گذاری و تجهیز منابع مالی تجدیدپذیرها، ظرفیت های تامین منابع مالی تجدیدپذیرها و پرسش و پاسخ هایی که از طرف کارشناس مربوطه طراحی شده بود تا در معرفی روند اخذ مجوزها توسط سرمایه گذاران احداث نیروگاه خورشیدی تسهیل گری شود، وظائف و اقدامات سازمان متبوع خود را بیان کرد که همه موارد مطرح شده توسط وی در **ادامه** این گزارش، تحت عنوان "سوالات مطرح شده در این پنل تخصصی در راستای اخذ مجوز از ساتبا و مجوزهای لازم و موارد مرتبط با صندوق توسعه ملی و امور اراضی" آورده شده است.
- ❖ به شرح زیر بوده است تحت عنوان آورده شده است.
- ❖ در این جلسه، رئیس اتاق بازرگانی تبریز بر لزوم **تشکیل پنجره واحد برای مدیریت یکپارچه فرآیندها جهت کاهش بروکراسی و به حداقل رساندن پروسه اخذ مجوزها برای سرمایه گذاری احداث نیروگاه های خورشیدی و تمام فرآیندهای ساخت نیروگاه ها**، تاکید و پیشنهاد کرد این پنجره واحد در محل اتاق بازرگانی تبریز تشکیل شود.
- ❖ در جلسه، پنل پرسش و پاسخ توسط کمیسیون صنعت اتاق تبریز طراحی شده بود که در ابتدای جلسه فرم هایی به متقاضیان از طرف دبیر کمیسیون داده شد تا تمام سوالات خود را در این فرم مطرح کرده و در آخر جلسه، کارشناسان امور اراضی، توزیع برق تبریز، نماینده ساتبا و مدیرکل سرمایه گذاری صندوق توسعه ملی به تبیین قوانین، بخشنامه های مربوطه و پاسخ دهی به سوالات و ابهامات پرداختند.

خلاصه مطروحات:

یونس ژانله، رئیس اتاق بازرگانی تبریز:

- در راستای رفع ناترازی و فراهم سازی بستر سرمایه گذاری در حوزه انرژی تجدیدپذیر باید دولت، تمام حمایت های لازم را انجام دهد و در حال حاضر، فرصتی برای بهره مندی از تسهیلات صندوق توسعه ملی در راستای تامین مالی، فراهم شده است. از تمام نهادها و

دیرخانه کمیسیون های مشورتی - تخصصی

دستگاه های اجرایی ذیربط خواستار همکاری برای تسهیل و تسریع فرآیندها هستیم و برای جلوگیری از سرگردانی سرمایه گذاران، هماهنگی و تعامل بین مدیران استانی بسیار ضروری است. بهتر است که هرچه سریعتر در خصوص صدور مجوز احداث نیروگاه خورشیدی از ساتبا و همکاری اداره برق و منابع طبیعی در خصوص تخصیص زمین برای احداث نیروگاه خورشیدی، اقدامات با سرعت صورت پذیرد. مسئولان استانی باید در رابطه با طولانی شدن صدور مجوزها و عقد قرارداد، پاسخگو باشند.

- با توجه به اینکه نجات کشور توسط بخش خصوصی میسر است اگر دولت می توانست ناترازی انرژی را مدیریت کند، تاکنون نتیجه داده بود. بنابراین باید بستر فعالیت بخش خصوصی از سوی دولت فراهم شود تا تمام اقدامات سرمایه گذاری مهیا باشد. اگر چنین اتفاقی بیفتد به کمک بخش خصوصی تا یک سال آینده تمام فرآیندها برای ساخت نیروگاه خورشیدی و دیگر مشکلات ناترازی رفع خواهد شد.

- در این جلسه، از معاونت محترم استانداری می خواهیم تا موانع موجود در مسیر ساخت نیروگاه خورشیدی در استان ما را با قاطعیت برطرف کند.

- تنها پیشنهاد مناسب در زمینه رفع موانع این است که پنجره واحد احداث نیروگاه تجدید پذیر در اتاق تبریز راه اندازی شود و نمایندگان نهادها و سازمان های مربوطه، روزهای مشخصی از هفته در این مرکز مستقر شده و پاسخگوی سوالات سرمایه گذاران در راستای تسریع و تسهیل فرآیندها و جلوگیری از موازی کاری باشند با توجه به اینکه ریاست محترم جمهور و وزیر نیرو حمایت ویژه ای جهت راه اندازی و توسعه نیروگاه های خورشیدی دارند.

- تمام اطلاعات لازم جهت اخذ مجوز از ساتبا، اخذ مجوزهای سه گانه اتصال به شبکه، محیط زیست، منابع طبیعی و روند اخذ تسهیلات صندوق توسعه ملی در سایت اتاق بازرگانی تبریز به تمام متقاضیان اطلاع رسانی خواهد شد.

- وی به تامین تجهیزات پنل و استراکچر از کشور چین اشاره کرد که گروهی از هیئت دولت عازم کشور چین هستند تا اینکه تامین تمام تجهیزات پنل را از یک منبع با خرید انبوه و حمایت دولت صورت پذیرد.

- درانتهای صحبت، به وجود موانع در فرآیند اتصال به شبکه و محدودیت موجود برای شروع مراحل ساخت نیروگاه خورشیدی در زمین اخذ شده از منابع طبیعی اشاره و تاکید کرد که هرچه سریعتر باید موانع موجود، برداشته شود.

طاهر روحی، سرپرست معاونت هماهنگی امور اقتصادی استانداری: با اعلام حمایت از سرمایه گذاران انرژی تجدید پذیر توسط استانداری؛ در راستای رفع مشکل سرمایه گذاران در خصوص نحوه اخذ زمین و مجوزهای مربوطه با پیشنهاد رئیس اتاق بازرگانی تبریز بر لزوم تشکیل پنجره واحد برای مدیریت یکپارچه فرآیندها موافقت کرد.

- وی افزود: تمام ساختگاهها را با همکاری کارشناسان منابع طبیعی استان شناسایی کردیم و در جلساتی با حضور سرپرست معاونت امور عمرانی استانداری به رفع مشکلات ناترازی پرداختیم تا در استان تمام موانع موجود را برطرف نماییم. و صورت جلسات مربوطه را با پیروی از کمیسیون ماده ۲۱ قانون نحوه واگذاری و احیاء اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۵/۰۶/۲۵: اطلاع رسانی نمودیم.

- بر اساس ماده ۲۱ قانون نحوه واگذاری و احیاء اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۵/۰۶/۲۵؛ اراضی دولتی مذکور در ماده ۷ که تا تاریخ تصویب این قانون بدون تهیه طرح یا تنظیم قرارداد بورسیه اشخاص احیاء شده و مورد بهره برداری است در صورت تایید کمیسیون مقرر در ماده ۱۲ و با رعایت مواد ۱۴ و ۱۵ باحیاء کنندگان واگذار خواهد شد. در صورتیکه ظرف ۳ ماه از تاریخ اعلام اداره کشاورزی متصرفان این اراضی برای ائتمنال یا انعقاد قرارداد اجاره حاضر نشوند طبق ماده ۱۶ نسبت به آنها اقدام خواهد شد.

- با توجه به ناترازی موجود در کشور برای اینکه بتوانیم انرژی مورد نیاز کشور را تامین کنیم از {ظرفیت} کمیسیون ماده ۲۱ استفاده نمودیم.

دیرخانه کمیسیون های مشورتی - تخصصی

- وی در این جلسه، گزارشی از اقدامات خود در پیگیری مشکلات برخی از سرمایه گذاران بخش خصوصی در جهت ساخت نیروگاه های خورشیدی ارائه داد و در طول جلسه، پاسخگوی متقاضیان در جهت رفع موانع اخذ زمین مربوطه و تسهیل برای ایجاد ظرفیت شبکه در زمین سرمایه گذاری بود و مطرح کرد که تمام اقدامات لازم و پی گیری ها از سوی استانداری انجام می پذیرد تا فرآیند احداث نیروگاه های خورشیدی تسریع یابد.
- وی خطاب به رئیس اتاق تبریز گفت تاکنون از طرف ۳۵ واحد، درخواست برای رفع موانع احداث نیروگاه خورشیدی به استانداری واصل شده است.

ظفر محمدی، سرپرست معاونت هماهنگی امور عمرانی استانداری:

- در رابطه با انرژی خورشیدی سرپرست امور اقتصادی استانداری و تمام دستگاه های ذیربط مستقیماً مشکلات را پی گیری می کنند و مشکلات مطمئناً وجود خواهد داشت من جمله مربوط به حوزه منابع طبیعی. تمام کاستی های مربوط به پروژه ساخت نیروگاه خورشیدی در استان بر گردن بنده است و هرچه سریعتر تمام موانع را بر خواهیم داشت. تاکید ریاست جمهوری بر این است که کار {سرمایه گذاری} به نحو احسن انجام شود که طبق دستور استاندار محترم، دو معاونت هماهنگی امور عمرانی و هماهنگی امور اقتصادی، آماده خدمت به سرمایه گذاران در جهت رفع موانع و مشکلات سرمایه گذاری هستند و با دستگاه های اجرایی هماهنگی های لازم را انجام می دهیم. در خدمت شما هستیم تا درخواست های شما را بشنویم و در جهت رفع آن برآییم.
- در تمام جلسات با استفاده از {ظرفیت} کمیسیون ماده ۲۱ که سرپرست محترم معاونت امور اقتصادی استانداری هم مطرح کردند و تمام کارها را پیش بردیم تا موانع رفع شوند. فلذا مسئولین اداره برق هم در این جلسه حضور دارند امیدوارم که تمام اقدامات لازم توسط ایشان برای رفع مشکل انجام شود چراکه تقاضای تمام سرمایه گذاران برای ساخت نیروگاه خورشیدی ابتدا به اداره برق باید ارجاع داده شود و سپس استانداری ذینفع خواهد بود. بنده در این جلسه از رئیس اتاق بازرگانی تبریز درخواست می کنم یک نفر نماینده تعیین کنند تا موضوعات {مرتبط با سرمایه گذاری های نیروگاه های تجدیدپذیر} را پیگیری کند.
- از هردستگاهی گله و شکایتی مطرح شود به راحتی دست بر نمی داریم و باید پاسخگو باشند. دستگاه های اجرایی از جمله محیط زیست و ادارات برق منطقه ای و توزیع تبریز و استان باید تمام تلاش و توان خود را برای پی گیری و تسهیل پروژه های سرمایه گذاری احداث نیروگاه خورشیدی به کار گیرند. برای رسیدن به نتیجه، باید کار را پیگیری کرد.
- باید به حمایت های ریاست محترم جمهوری از پروژه های سرمایه گذاری {نیروگاه های تجدیدپذیر} اشاره کرد و گفت که رئیس جمهور تاکید دارد که این پروژه ها باید با دقت و صحت کامل انجام شود و هدف اصلی ما طبق گفته های ریاست جمهوری کوتاه کردن زمان فرآیند ساخت نیروگاه خورشیدی و برطرف کردن مشکلات اداری مربوط به انجام فرآیند سرمایه گذاری و اخذ مجوز احداث نیروگاه خورشیدی است. در این زمینه تمام دستگاه های اجرایی مربوط به مسئله پروژه احداث نیروگاه خورشیدی باید نهایت همکاری و پیگیری لازم را انجام دهند و هیچ گونه کوتاهی در این مسیر نباید صورت گیرد. بخش خصوصی باید به طور جدی پی گیر پیشرفت فرآیند ساخت نیروگاه خورشیدی باشد.
- وی در این جلسه بارها به مسئله پیگیری حضوری از سمت متقاضیان اشاره کرد و خطاب به سرمایه گذاران گفت که چنانچه به نتیجه نرسیدید تقاضای خود را به استانداری ارسال نمایید تا شخصاً به همراه سرپرست معاونت هماهنگی امور اقتصادی استانداری، تماماً کوتاهی دستگاه های اجرایی را بررسی و مشکل را برطرف کنیم.
- وی در این جلسه به همکاری اتاق بازرگانی تبریز با استانداری برای برطرف نمودن مشکلات اشاره کرد.
- در این جلسه از طرف یکی از سرمایه گذاران اشاره شد که مشکلات در اداره کل صمت مبنی بر ثبت سفارش با تخصیص زمین وجود دارد و ما نمی دانیم زمین مورد نظر را از چه طریقی دریافت کنیم که سرپرست معاونت هماهنگی امور عمرانی استانداری پاسخ داد: اراضی موجود از سازمان منابع طبیعی استان دریافت می شود و مسائل تخصصی مربوط به حوزه دستگاه های اجرایی ذینفع است که باید پاسخگو خواهند بود.

دیرخانه کمیسیون های مشورتی - تخصصی

یکی از متقاضیان احداث نیروگاه خورشیدی به گره های کور موجود در استان اشاره کرد که اگر یک سازمانی وظیفه خود را در صدور مجوز مرتبط با خود به خوبی انجام دهد، سازمان دیگر هنوز در انجام وظایف خود لنگ می زند. در اصفهان پروژه ساخت نیروگاه خورشیدی به مرحله کلنگ زنی رسیده است اما هنوز در استان ما مشکل اخذ مجوزها مطرح است.

یونس اکبریور پایداری، رئیس کمیسیون صنایع و انرژی اتاق بازرگانی تبریز:

- تعطیلی یک یا دوروز برق صنایع، باعث تحمیل فشار زیادی به صنایع شده است.
- واحدهای صنعتی راهی جز ورود به تامین انرژی های تجدیدپذیر ندارند و با توجه به شرایط موجود، تا تابستان سال آینده حداقل باید ۵۰۰ مگاوات انرژی اتفاق بیفتد.
- با توجه به اخذ مجوز ۳۰ هزار مگاوات سرمایه گذاری، به همکاری مسئولان استانی در رابطه با تخصیص و واگذاری زمین در مناطق دارای امکان اتصال به شبکه برق باید با جدیت پیگیری شود.
- رئیس کمیسیون به میزان ناترازی موجود انرژی در استان که حدود ۴۰۰ مگاوات است اشاره کرد و اظهار کرد در جهت تسریع فرآیند استفاده از انرژی پاک می توان از پشت بام کارخانجات استفاده کرد که برای نصب پنل خورشیدی فرصت مناسبی است و واحدهای تولیدی می توانند از این ظرفیت برای احداث نیروگاه خورشیدی بهره بگیرند.

محمد رضا الهیان، سرپرست اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان:

- سازمان منابع طبیعی، از ابتدای پروژه ساخت نیروگاه خورشیدی همراه سرمایه گذاران بوده است و تاکنون ۱۰ هزار هکتار از اراضی مربوطه با همکاری اداره برق، شناسایی شده است.
- جلسات مرتبط با پروژه ساخت نیروگاه خورشیدی با همکاری اداره برق و سایر ادارات ذی ربط برگزار شده است که تاکنون ۸۵۰ هکتار از اراضی به این پروژه اختصاص یافته است. در صورتی که مشکلی در مورد تخصیص مکان وجود داشته باشد، سرمایه گذاران باید به اداره کل منابع طبیعی مراجعه کنند و در صورت فعالیت در شهرک های صنعتی، همکاری لازم با همان شهرک صورت گیرد.

زهره لطفی، کارشناس دفتر نظارت بر احداث و تولید نیروگاه های سازمان انرژی های تجدیدپذیر و بهره وری برق ایران به تشریح راهنمای فرایند ثبت سفارش در سامانه جامع تجارت (برای واردات اقلام مورد نیاز برای احداث نیروگاه های تجدیدپذیر) به شرح زیر پرداخت. در **(پیوست شماره ۲)** این گزارش، متن کامل این فایل راهنما، آورده شده است.

شرط اولیه برای انجام عملیات بازرگانی و ثبت سفارش، اخذ مجوز از ساتبا به شرح زیر است:

- ۱- داشتن پروانه احداث و قرارداد خرید برق (شرط اخذ نقش تولیدی در سامانه وزارت صمت: پیشرفت پروژه بیش از ۳۵ درصد)
- ۲- در صورت بهره برداری رسیدن نیروگاه، داشتن پروانه بهره برداری
- ۳- مراجعه به ساتبا جهت وارد کردن اطلاعات مجوزها در سامانه آربین و جامع تجارت

همچنین مراحل احراز شرایط ثبت سفارش بعد از دریافت مجوز احداث نیروگاه خورشیدی به شرح زیر است:

- ۱- پروانه احداث،
- ۲- اخذ مجوزهای سه گانه از منابع طبیعی، محیط زیست و اتصال به شبکه (امور مربوطه جهت رسیدگی: دفتر قراردادهای و امور حقوقی ساتبا)
- ۳- انعقاد قرارداد خرید برق (امور مربوطه جهت رسیدگی: دفتر قراردادهای و امور حقوقی ساتبا)
- ۴- رسیدن به پیشرفت ۳۵ درصدی (۸.۷ درصد ساتبا) امور مربوطه جهت رسیدگی: دفتر نظارت بر احداث و تولید نیروگاه های ساتبا

دیرخانه کمیسیون های مشورتی - تخصصی

۵- تایید در سامانه آراین و ارسال به وزارت نیرو (امور مربوطه جهت رسیدگی: دفتر نظارت بر احداث و تولید نیروگاه های ساتبا)

۶- جمع آوری اطلاعات در سامانه وزارت نیرو و فراخوانی در سامانه جامع تجارت (امور مربوطه جهت رسیدگی: وزارت نیرو)

همینطور فرآیند ثبت سفارش تا تخصیص ارز در بانک مرکزی برای نیروگاه های در حال احداث به شرح زیر است:

۱- ایجاد نقش پایه متقاضی با اجازه ورود سرمایه گذار به سامانه جامع تجارت

۲- اخذ نقش تاجر داخلی متقاضی

۳- ایجاد سند اجزا و قطعات با انتخاب نوع، تعداد و مدل تجهیزات توسط متقاضی

۴- بررسی درخواست متقاضی از لحاظ کمی و کیفی به صورت غیر حضوری یا حضوری با کنترل کیفی و فنی تجهیزات، کنترل عدم مشابه داخلی،

اخذ مدارک پر فرما، کاتالوگ، نامه درخواست توسط دفتر نظارت بر احداث و تولید نیروگاه های ساتبا

۵- تاییدیه سیستمی در سامانه جامع تجارت توسط ساتبا

۶- ارسال نامه برای وزارت صمت با امضای رئیس سازمان توسط دفتر نظارت بر احداث و تولید نیروگاه های ساتبا

۷- تاییدیه توسط دفتر برق و الکترونیک وزارت صمت

۸- ایجاد سهمیه ارزی توسط وزارت صمت

۹- تخصیص ارز توسط بانک مرکزی: همانطور که در فرآیند ثبت سفارش تا تخصیص ارز در بانک مرکزی برای نیروگاه های در حال احداث

گفته شد بعد از مرحله تخصیص ارز توسط بانک مرکزی

مراحل فرآیند تخصیص و تامین ارز، ترخیص، حمل و نصب به شرح زیر است:

۱- پیگیری و اعلام اولویت ارزی توسط دفتر نظارت بر احداث و تولید نیروگاه های ساتبا

۲- دریافت ارز (تامین ریال) توسط بانک مرکزی و متقاضی

۳- واردات کالا به گمرک توسط گمرک و متقاضی

۴- رفع تعهد ارزی و ترخیص و حمل توسط متقاضی

۵- نصب و اجراء توسط متقاضی

۶- اتصال به شبکه و بهره برداری توسط ساتبا و متقاضی

کارشناس ساتبا در این جلسه به موضوع ناترازی برق و افزایش بی رویه این ناترازی پرداخت و اظهار کرد که عوامل متعددی باعث افزایش این ناترازی بوده است:

۱- رشد مصرف برق ۲- ناترازی برق در ایام گرم ۳- فرسوده شدن نیروگاه های موجود ۴- افزایش ناترازی گاز ۵- مصارف جدید (خودروی برق

و ...) و ۶- توسعه بی رویه صنعت

همینطور وی مطرح نمود که اولویت بخشی به توسعه انرژی های تجدید پذیر در کشور به دلیل سرعت بالای اجرا و سهولت نصب، هزینه تمام شده ارزان تر، عدم نیاز به سوخت، سازگاری با محیط زیست، تولید پراکنده، جذب منابع مالی خارجی، پدافند غیر عامل و روند جهانی ضرورت دارد. چرا که در نیروگاه های هسته ای، هزینه احداث بالا و سوخت گران و دارای آلودگی رادیواکتیو است و نیروگاه های حرارتی نیز به دلیل طولانی بودن دوره احداث و هزینه احداث بالا و کمبود سوخت و آلاینده های زیست محیطی، مناسب نیستند.

کارشناس سازمان انرژی تجدید پذیر و بهره داری ایران با توضیح نرخ پایه خرید تضمینی نیروگاه خورشیدی که از ۲۵۰۰۰ ریال شروع می شود و مدت قرارداد ۲۰ ساله که مدت بازگشت سرمایه به صورت ۵ ساله و با سود ۳۰ درصد خواهد بود مطرح نمود که نیروگاه خورشیدی در مقایسه با نیروگاه آبی و نیروگاه زیست توده و نیروگاه بادی بهترین گزینه برای سرمایه گذاری جهت رفع ناترازی انرژی خواهد بود.

وی به ماده ۱۶ قانون جهش تولید دانش بنیان اشاره کرد و مطرح نمود که مطابق این قانون، صنایع می توانند درصد برق مربوط در این ماده (الزام به تامین ۵ درصد برق مصرفی صنایع توسط خود صنایع از طریق احداث نیروگاه تجدید پذیر) را از تابلوی برق سبز بورس انرژی خریداری

دیرخانه کمیسیون های مشورتی - تخصصی

نمایند. یا در غیر این صورت، وزارت نیرو موظف است درصد مشمول از برق مصرفی این صنایع را با تعرفه برق تجدیدپذیر محاسبه نموده و در قبوض برق صنایع درج نماید.

فرآیند کلی احداث نیروگاه تجدیدپذیر به شرح زیر است:

۱- انتخاب مدل سرمایه گذاری ۲- ارزیابی توان مالی ۳- اخذ پروانه احداث ۴- اخذ مجوز اتصال به شبکه، مجوز تملک زمین، مجوز محیط زیست ۵- عقد قرارداد ۶- ثبت سفارش و تخصیص ارز ۷- دریافت تسهیلات ۸- احداث ۹- بهره برداری جهت تسهیل سرمایه گذاری و تجهیز منابع مالی تجدیدپذیرها توسط تامین منابع مالی داخلی و تسهیلات مالی خارجی امکان پذیر است که تامین منابع مالی داخلی به شرح زیر است:

تسهیلات صندوق ملی محیط زیست، تسهیلات صندوق نوآوری و شکوفایی، تسهیلات تبصره (۱۸) قانون بودجه ۱۴۰۲، تسهیلات حساب بهینه سازی، تسهیلات صندوق پژوهش و فناوری صنعت نفت و تسهیلات صندوق توسعه ملی.

شرایط صندوق توسعه ملی جهت اعطای تسهیلات توسط فرشید احمدی، مدیر بانکی و اعتباری صندوق توسعه ملی ایران شرح داده شد که در ادامه، شرح مذکور، آمده است. تسهیلات مالی خارجی به صورت دو شکل فاینانس (از طریق خطوط اعتباری) و صندوق های اقلیمی خواهد بود.

فرشید احمدی، مدیر بانکی و اعتباری صندوق توسعه ملی ایران :

- تولید نیروگاه خورشیدی فقط یک ضرورت زیست محیطی نیست بلکه معیارهای اقتصادی باعث شده است که جهان با شتاب بسیار زیاد به این سمت حرکت کند. چطور که کشور چین اولین تولید کننده نیروگاه های تجدیدپذیر، توانسته است بیش از ۲۵۰ هزار مگاوات پروژه احداث را به بهره برداری برساند.
- نکته کلیدی بعد از اطلاع رسانی اخذ مجوزها این است که منابع مالی چگونه تامین می شود: به طور متوسط احداث هر ۱ مگاوات برق در این بخش، نیازمند سرمایه گذاری ۳۰۰ تا ۵۰۰ هزار دلاری است. یعنی به طور پیش فرض برای تولید نیروگاه خورشیدی به ظرفیت ۱۰۰۰ مگاوات حدود ۴۰۰ میلیون دلار سرمایه نیاز است.
- صندوق توسعه ملی هم تجربه خوبی در وصول تسهیلات دارد و هم تجربه بدی دارد؛ تجربه خوب آن این است که اقدامات صندوق در حوزه تامین مالی نیروگاه تجدیدپذیر برداشته شده است و این صندوق تاکنون به تامین مالی ۴۷ نیروگاه کمک کرده است. و تجربه بد این است ۱/۲ میلیارد دلار مطالبات صندوق پس داده نشده است. به علت بدعهدی بانک مرکزی و وزارت نیرو این مبلغ بازگشت داده نشده است. به همین دلیل وقتی به سیستم بانکی مراجعه می کنید در تمام بانک های دولتی و غیر دولتی حساب بانک های عامل مسدود شده است و تنها از طریق بانک مرکزی، امکان برداشت منابع وجود دارد.
- در حوزه سرمایه گذاری ساخت نیروگاه خورشیدی بسیاری از کشورها همانند صندوق توسعه ملی با اعطای تسهیلات حمایت خود را از پروژه ساخت نیروگاه خورشیدی انجام داده اند که به طور مثال: کشور عربستان ۳۰ میلیارد دلار برای این پروژه تسهیلات در نظر گرفته است.
- وی با تاکید بر اینکه صندوق هیچ گونه تسهیلات به شرکت هایی که بیش از ۲۰ درصد سهامشان به نام دولت است نمی دهد، افزود:
تمام اعتبارات برای بخش خصوصی؛ تعاونی و نهادهای عمومی غیر دولتی در نظر گرفته شده است و امکان انتشار اوراق مرابحه ارزی برای پروژه های بزرگ فراهم شده است.

دیرخانه کمیون های مشورتی - تخصصی

- مدیر بانکی و اعتباری صندوق توسعه ملی ایران با تاکید بر اینکه ارز کافی برای تخصیص به پروژه های احداث نیروگاه خورشیدی وجود دارد، گفت: عمده تامین مالی در این زمینه از طریق قراردادهای عاملیت ارزی، قراردادهای سپرده گذاری ارزی و ریالی و عاملیت ارزی و سپرده گذاری ارزی نوع ۲ انجام می شود.
- وی بیان کرد: صندوق های ثروت ملی، در حال تغییر سرمایه گذاری خود از منابع فسیلی به انرژی های تجدیدپذیر هستند. حرکت صندوق های ثروت ملی به سمت سرمایه گذاری در انرژی های تجدیدپذیر نه تنها یک ضرورت زیست محیطی است، بلکه از دیدگاه اقتصادی نیز به عنوان یک استراتژی بلند مدت پایدار و کم ریسک شناخته می شود.

مقایسه سرمایه گذاری صندوق های ثروت ملی کشورهای حوزه خلیج فارس به شرح زیر است: (مبالغ به صورت میلیارد دلار است)

کشور	صندوق ثروت ملی	دارایی کل صندوق (۲۰۲۳)	سرمایه گذاری در انرژی های تجدیدپذیر	سرمایه گذاری در صنعت برق و نیروگاه ها	سرمایه گذاری در انرژی فسیلی
عربستان سعودی	PIF	۷۸۰	خورشیدی: ۳۰ بادی: ۱۵ هیدروژنی: ۳	۶۰	۲۰۰
کویت	KIA	۷۵۰	خورشیدی: ۵ بادی: ۲	۱۰	۱۰۰
ابوظهبی	ADIA	۹۵۰	خورشیدی: ۲۰ بادی: ۸	۴۰	۱۵۰
دبی	ICD	۳۰۰	خورشیدی: ۷ بادی: ۳	۱۵	۵۰
قطر	QIA	۴۷۵	خورشیدی: ۱۰ بادی: ۵	۲۵	۱۲۰
امارات	MIC	۳۴۰	خورشیدی: ۱۲ بادی: ۶ هیدروژنی: ۴	۲۰	۷۰

- صندوق توسعه ملی بر مبنای مفاد اساسنامه خود و به استناد مصوبه شماره ۳۱۱۰۸/ت/۵۱۷۰۹ هـ مورخ ۱۳۹۴/۰۷/۱۲ هیأت محترم وزیران در خصوص تأمین ارز مورد نیاز جهت بازپرداخت اقساط ارزی تسهیلات نیروگاه ها و آب شیرین کن ها از محل منابع صندوق توسعه ملی از ابتدای تأسیس تاکنون، اقدام به پشتیبانی و تأمین مالی ۴۷ طرح نیروگاهی به میزان ۴/۷ میلیارد دلار و با هدف تأمین ۷/۷ هزار مگاوات برق مورد نیاز کشور نموده است.

وی به شرح اساسنامه و تعریف کلی تشمیل صندوق توسعه ملی و سوابق پرداخت و مطرح نمود:

شرایط اساسنامه ای صندوق برای اعطای تسهیلات ارزی/ریالی به شرح زیر است:

- ❖ اعطای تسهیلات صندوق صرفاً از طریق عاملیت بانک های دولتی و غیردولتی خواهد بود.
- ❖ ارزیابی گزارش های توجیه فنی، اقتصادی و مالی و احراز کفایت بازدهی طرح های سرمایه گذاری با لحاظ عامل خطرپذیری، به میزانی که از نرخ سود تسهیلات مورد انتظار اعلام شده توسط هیأت امانت کمتر نباشد، به عهده بانک عامل و به مثابه تضمین بانک عامل در بازپرداخت اصل و سود تسهیلات به صندوق است.
- ❖ منابع صندوق صرفاً در چارچوب اولویت های اعلامی صندوق استفاده خواهد شد.

دیرخانه کیسیون های مشورتی - تخصصی

- ❖ نگاه های اقتصادی که صرف نظر از نوع مالکیت بیش از بیست درصد (۲۰٪) اعضاء هیأت مدیره آنها توسط مقامات دولتی تعیین می شوند دولتی محسوب می گردند و پرداخت از منابع صندوق به آنها ممنوع است. (نوع مالکیت متقاضیان مشمول دریافت تسهیلات، می بایست خصوصی، تعاونی و یا وابسته به نهادهای عمومی غیردولتی باشد).
- ❖ مجموع تسهیلات اختصاص یافته از منابع صندوق با عاملیت بانکها به مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و شرکت های تابعه و وابسته در هر حال نباید بیش از بیست درصد (۲۰٪) منابع صندوق باشد.

تعاریف اساسنامه ای بابت اشخاص مجاز به شرح زیر است:

- ۱- به استناد اساسنامه صندوق، مؤسسات و شرکتها در صورتی غیرعمومی محسوب می شوند که حداقل هشتاد درصد (۸۰٪) سهام یا سهم الشرکه آنها مستقیم و یا با واسطه اشخاص حقوقی متعلق به اشخاص حقیقی باشند.
- ۲- مؤسسات و شرکت هایی که اکثریت مطلق سهام آنها متعلق به مؤسسات عمومی و عام المنفعه نظیر موقوفات، صندوق های بیمه ای و بازنشستگی و مؤسسات خیریه عمومی است، از نظر اساسنامه صندوق در حکم مؤسسات و شرکت های وابسته به نهادهای عمومی غیردولتی هستند.

مراحل اعطای تسهیلات از محل منابع ارزی صندوق توسعه ملی به شرح زیر خواهد بود:

متقاضی	ارائه درخواست تسهیلات به بانک عامل برای اجرای طرح/فعالیت براساس اولویتهای ابلاغی از سوی صندوق
بانک عامل	بررسی درخواست متقاضی در چارچوب قرارداد عاملیت و نظامنامه ضوابط و شرایط اعطای تسهیلات صندوق
بانک عامل	بررسی توجیه فنی، مالی و اقتصادی طرح/بررسی فعالیت و اهلیت متقاضی و تصویب در ارکان اعتباری بانک
بانک عامل	تکمیل و ارسال شناسنامه اعتباری طرح تأیید شده در بانک به انضمام مستندات لازم به صندوق
صندوق	تطبیق مندرجات شناسنامه اعتباری با ضوابط اعطای تسهیلات ارزی در چارچوب نظامنامه ارزی و قرارداد عاملیت
صندوق	در صورت پذیرش اولیه طرح در صندوق، نامه اعلام وصول به بانک ارسال شده و در غیر اینصورت دلایل عدم تأیید جهت اصلاح به اطلاع بانک خواهد رسید.
بانک عامل	انعقاد قرارداد با متقاضی و ارسال تصاویر قرارداد، اقرارنامه درک و پذیرش ریسک نوسانات نرخ ارز به انضمام جداول پیش بینی زمانبندی بازپرداخت تسهیلات و مستندات واریز کارمزد تعهد به صندوق
صندوق	در صورت تکمیل بودن تمام مدارک صندوق مبلغ تسهیلات را نزد بانک مرکزی به نفع بانک عامل و به نام متقاضی مسدود می نماید.
بانک مرکزی	صدور مسدودی ارزی و اعلام آن به بانک و صندوق
بانک عامل	صدور LC توسط بانک عامل و صدور پوشش توسط بانک مرکزی و پرداخت تسهیلات باتوجه به اسناد دریافتی

دیرخانه کیسئون های مشورتی - تخصصی

بانک عامل در قبال اجرای کامل مفاد این قرارداد 2/5 واحد درصد از نرخ سود تسهیلات پرداخت شده از محل منابع صندوق را بابت حق عاملیت و تضمین بازپرداخت و پوشش انواع ریسک های مربوط به اعطای تسهیلات برداشت خواهد نمود.

مدت زمان دوره اجراء صندوق توسعه ملی برای تخصیص تسهیلات: حداکثر ۳ سال، دوره تنفس حداکثر ۶ ماه و دوره بازپرداخت تسهیلات اعطایی حداکثر ۵ سال می باشد و مجموع آن ها نبایستی از ۸ سال تجاوز نماید. (امکان درخواست استمهال به مدت ۴ سال فراهم شده که ضوابط استفاده از آن، تدوین گردیده است).

شایان ذکر است که مدت زمان استفاده از تسهیلات در مناطق مشمول اعمال نرخ ترجیحی، تا ۲۴ ماه قابل افزایش است. اولویت پرداخت تسهیلات به طرح هایی است که سهم آورده متقاضی و اشتغال زایی بیشتری داشته باشند.

شرایط نظام نامه ای صندوق برای اعطای تسهیلات به شرح زیر است:

- ❖ اعطای تسهیلات به اشخاص حقوقی مجاز، مشروط به آن است که نسبت حقوق صاحبان سهام به مجموع دارایی های شرکت (نسبت مالکانه) در زمان تسلیم درخواست به بانک عامل و هر مقطع زمانی از بیست درصد (۲۰٪) کمتر نباشد.
- ❖ در اعطای تسهیلات از محل منابع صندوق توسعه ملی، بانک می بایست ترتیبی اتخاذ نماید تا تسهیلات اعطایی به هر ذینفع واحد، حداکثر معادل چهل درصد (۴۰٪) سرمایه پایه بانک باشد.

اشخاص مجاز به استفاده از تسهیلات صندوق به شرح زیر است:

- ❖ تمام اشخاص حقوقی خصوصی و تعاونی ثبت شده در ایران و بنگاه های اقتصادی متعلق به مؤسسات عمومی غیردولتی دارای اهلیت که مطابق اساسنامه خود فعالیت نموده و براساس مقررات بانک مرکزی منعی برای دریافت تسهیلات بانکی ندارند.
- ❖ مؤسسات و شرکت هایی که به صورت مشترک با سرمایه گذاران خارجی فعالیت می نمایند.
- ❖ خریداران خارجی کالاها و خدمات ایرانی در بازارهای هدف صادراتی.
- ❖ تبصره: تسهیلات مذکور صرفاً برای خرید کالا و خدمات ایرانی در قالب اعتبار خریدار خواهد بود.
- ❖ صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی (منوط به ارائه تأییدیه کمیته ماده (۱۹) آیین نامه اجرایی حمایت های دولت از صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی)
- ❖ مؤسسات و شرکت هایی که حداقل هشتاد درصد (۸۰٪) سهام یا سهم الشرکه آنها مستقیم و یا با واسطه اشخاص حقوقی متعلق به اشخاص حقیقی باشد.
- ❖ پرداخت تسهیلات به اشخاص حقوقی و بنگاه های اقتصادی که صرف نظر از نوع مالکیت، بیش از ۲۰٪ اعضای هیأت مدیره آنها توسط مقامات دولتی تعیین می شوند، ممنوع است.
- ❖ اعطای تسهیلات به اشخاص حقوقی مجاز، مشروط به آن است که نسبت حقوق صاحبان سهام به مجموع دارایی های شرکت (نسبت مالکانه) در زمان تسلیم درخواست به بانک عامل و هر مقطع زمانی از بیست درصد (۲۰٪) کمتر نباشد.
- ❖ تبصره: طرح های بالادستی نفت و گاز با تضمین شرکت ملی نفت ایران و شرکت ملی گاز ایران از رعایت این بند مستثنی می باشد.

شرح کلی و مختصر فرآیند تأمین مالی طرح ها از محل قراردادهای سپرده گذاری ریالی به صورت روند زیر است:

متقاضی دریافت تسهیلات با ارائه طرح توجیهی به بانک عامل مورد نظر و با بررسی طرح توجیهی و با انطباق با الزامات نظام نامه و قراردادی صندوق توسط بانک سپرده پذیر و با تأیید طرح سپس تأمین مالی طرح توسط بانک به صورت ۱- انعقاد قرارداد متقاضی با بانک، ۲- تأمین مالی طرح از محل قرارداد سپرده گذاری و واریز وجه باتوجه به شرایط قرارداد و طرح در یک یا چند مرحله، امکان می پذیرد.

دیرخانه کمیسیون های مشورتی - تخصصی

مراحل اعطای تسهیلات ریالی (از محل سپرده گذاری) به شرح زیر است:

متقاضی	ارائه درخواست و طرح توجیهی به بانک عامل
بانک عامل	ارزیابی تسهیلات درخواستی متقاضیان - بطور کلی
بانک عامل	ارسال درخواست جهت انعقاد قرارداد سپرده گذاری ریالی به صندوق
صندوق	بررسی درخواست های بانک های عامل و تصویب مبلغ و نوع قرارداد هر بانک
صندوق	ابلاغ قرارداد، و واریز مبلغ قرارداد به حساب بانک عامل
بانک عامل	پذیرش مستقیم درخواست متقاضیان تسهیلات
بانک عامل	بررسی درخواست ها در چارچوب قرارداد سپرده گذاری ریالی منعقد شده با صندوق
بانک عامل	بررسی توجیه فنی، مالی و اقتصادی طرح و اهلیت متقاضی و تصویب در بانک عامل
بانک عامل	انعقاد قرارداد با متقاضی، پرداخت تسهیلات و ثبت اطلاعات مربوطه در سامانه صندوق

نکته بسیار مهم: صندوق توسعه ملی در تصویب و بررسی طرح های متقاضی تسهیلات ریالی از محل سپرده گذاری این صندوق در بانک های سپرده پذیر هیچ گونه اعمال نظری نداشته و در صورت تصویب طرح ها و فعالیت های متقاضیان در ارکان اعتباری بانک سپرده پذیر، تسهیلات مورد نظر رأساً توسط بانک ذیربط طبق ضوابط صندوق توسعه ملی و مقررات داخلی بانک مربوطه (و آیین نامه های مربوطه) پرداخت خواهد شد.

مهمین طهماسب پور، مدیر دفتر بازار برق شرکت توزیع برق استان در این نشست به بررسی کاربردها و مزایای نیروگاه های مقیاس کوچک پرداخت.

وی به مواردی همچون دوره کوتاه احداث، بازگشت سریع سرمایه، افزایش امنیت صنعت برق و بهبود راندمان اشاره کرد. طهماسب پور اظهار داشت: در حال حاضر کشور دارای ۱۵۲۰ واحد سهم انرژی تجدیدپذیر است و استان های کرمان، یزد و خراسان از جمله استان های پیشرو در این زمینه هستند.

طهماسب پور در این جلسه به نحوه تخصیص زمین مربوط به شرکت توزیع برق استان پرداخت و افزود در شرکت توزیع استان، ظرفیت درخواستی برای تولید نیروگاه خورشیدی اگر زیر ۷ مگاوات باشد به مسئله اتصال به شبکه و محدودیت ظرفیت شبکه شرکت توزیع برق استان رسیدگی می کنند.

طهماسب پور به تشریح ماده ۳ قانون مانع زدایی از توسعه صنعت برق پرداخت و تاکید کرد ماده ۳ قانون مانع زدایی صنعت توسعه برق با آیین نامه اجرایی و آیین نامه ماده ۱۶ قانون جهش تولید دانش بنیان، اهرم توسعه نیروگاه های خورشیدی توسط صنایع هستند.

دیرخانه کمیسیون های مشورتی - تخصصی

ماده ۳ قانون مانع زدایی از توسعه صنعت برق به شرح زیر است :

- (متوسط بهای برق مصرفی مشترکان صنعتی (به جز استخراج رمزارزها) معادل متوسط نرخ قراردادهای تبدیل انرژی (ای.سی.ای) باتوجه به بهای سوخت مصرفی نیروگاهها و هزینه انتقال، تعیین و دریافت می شود. منابع حاصل از اجرای این ماده در بودجه های سنواتی به حساب شرکت مادر تخصصی توانیر نزد خزانه داری کل کشور واریز می شود و بابت هزینه های تولید و تأمین برق، حمایت از توسعه فناوری های مورد نیاز صنعت برق و طرح های بهینه سازی و اصلاح الگوی مصرف انرژی و اتمام طرح های نیمه تمام صنعت برق با اولویت نوسازی شبکه فرسوده انتقال برق به صورت صد درصد (۱۰۰٪) اختصاص می یابد.

- تبصره - دستورالعمل تعیین بهای برق مصرفی مشترکان صنعتی موضوع این ماده، حداکثر تا پایان فروردین ماه هر سال، توسط کارگروهی متشکل از نمایندگان وزارت نیرو و وزارت صنعت، معدن و تجارت و یک عضو ناظر از کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی بر اساس شاخص های «سهم درآمد محصولات صادراتی صنایع»، «شدت انرژی صنایع مذکور» و «سهم هزینه برق در قیمت تمام شده محصولات این صنایع» تهیه و توسط وزیر نیرو ابلاغ می شود.

طهماسب پور ادامه داد:

- در مورد شهرک های خورشیدی، آخرین اقدام تقریباً ۲۰ مگاوات در شهرک صنعتی بعثت و سرمایه گذاری با همکاری شهرک صنعتی و شرکت توزیع و برق منطقه ای انجام گرفته و فراخوان عمومی انجام شده است.

- اقدامات شرکت توزیع در رابطه با ماده ۱۶ قانون جهش تولید دانش بنیان بوده است در رابطه با اخذ زمین و اطلاع رسانی برای دریافت مجوزها بوده است.

- میزان ۸ مگاوات در شهرک صنعتی سرمایه گذاری خارجی مجوز احداث داده شده است. تا ۱۱ بهمن ماه امسال در مورد شهرک صنعتی بعثت و شهرک سرمایه گذاری خارجی، با متقاضیانی که اقدام برای اخذ مجوزها نموده اند شروع به همکاری خواهیم نمود و گرنه مجبوراً زمین های موجود در این شهرک ها را به متقاضیان دیگر واگذار خواهیم کرد.

- سرمایه گذاران، در فرآیند ساخت نیروگاه خورشیدی، بعد از اخذ مجوز احداث نیروگاه خورشیدی بهتر است اقدام به همکاری با مشاور نمایند تا مراحل بعدی اخذ مجوزها بامشاوره کارشناس مربوطه به سهولت صورت پذیرد و سرمایه گذاران می توانند از لیست پیمانکاران مورد تایید سازمان ساتبا که از سوی شرکت توزیع برق استان اطلاع رسانی شده است بهره مند شوند.

پنل تخصصی پاسخ به سئوالات مرتبط با اخذ مجوز از ساتبا، امور اراضی و نحوه اخذ تسهیلات صندوق توسعه ملی

اعضای پنل:

فرشید احمدی، مدیر بانکی و اعتباری صندوق توسعه ملی ایران

زهرا لطفی، کارشناس دفتر نظارت بر احداث و تولید نیروگاه های سازمان انرژی های تجدیدپذیر و بهره وری برق ایران

مهین طهماسب پور، مدیر دفتر بازار برق شرکت توزیع برق استان

مهندس حسین پور، کارشناس مدیریت امور اراضی استان

سوالات مطرح شده در پنل:

✓ شروع فرآیند دریافت پروانه احداث نیروگاه از چه مرجعی است؟

✓ پاسخ: از طریق درگاه ملی مجوزهای کشور است و پیش نیاز آن ثبت درخواست جواز تاسیس مرکز استخراج رمز دارایی از وزارت صمت می باشد.

دیرخانه کمیسیون های مشورتی - تخصصی

- ✓ برای دریافت جواز تاسیس رمز دارایی، چه مراحل باید طی شود؟
- ✓ پاسخ: متقاضیان تامین برق از طریق احداث نیروگاه های تجدیدپذیر یا خرید برق از نیروگاه های تجدیدپذیر جدید الاحداث لازم است در گام نخست با مراجعه به درگاه ملی مجوزهای کشور نسبت به ثبت درخواست جواز تاسیس مرکز استخراج رمز دارایی اقدام نمایند.
- ✓ آیا امکان فروش برق نیروگاه در تابلو سبز بورس انرژی وجود دارد؟
- ✓ پاسخ: خیر، در صورت عدم بهره برداری از مرکز استخراج رمز دارایی امکان تبدیل قرارداد به قرارداد تابلوی سبز و عرضه برق در تابلو نمی باشد.
- ✓ حداقل ظرفیت قابل درخواست جهت اخذ مجوز جواز تاسیس مرکز استخراج رمز دارایی چند کیلووات می باشد؟
- ✓ پاسخ: حداقل ظرفیت قابل درخواست ۱۰۰ کیلو وات می باشد.
- ✓ چندین بار اقدام به ثبت نام در ساتبا کردیم ولی میسر نبوده است
- ✓ تسهیلات صندوق ریالی است یا ارزی؟
- ✓ پاسخ: هم به صورت ارزی (منابع محدود) و هم به صورت ریالی است.
- ✓ نرخ تسهیلات چند درصد است؟
- ✓ پاسخ: ۲۳ درصد به صورت ریالی است که سهم بانک {کارمزد بانک} ۲ درصد است و مابقی، سهم صندوق است و اگر شرکت دانش بنیان باشد نرخ ۲ درصد کمتر خواهد بود و اگر به صورت ارزی باشد نرخ تسهیلات ۸ درصد خواهد بود که ۲ درصد سهم بانک و مابقی سهم صندوق است.
- ✓ برای تولید نیروگاه ظرفیت ۲۰ مگاوات چقدر تسهیلات تعلق می گیرد؟
- ✓ پاسخ: اگر فرض کنیم سامانه جامع تجارت مبلغ مورد نظر برای ثبت سفارش تجهیزات لازم پنل را تعیین کرده باشد تا سقف ده میلیون دلار امکان اخذ تسهیلات از صندوق را خواهد داشت.
- ✓ وثیقه مورد نظر برای دریافت تسهیلات چه می باشد؟
- ✓ پاسخ: وثیقه توسط بانک عامل مشخص می شود اما معمولاً بسته به اعتبارات متقاضی سرمایه گذاری در بانک مربوطه است.
- ✓ اگر زمین سرمایه گذاری، شخصی باشد دریافت مجوزها به چه شکلی خواهد بود؟
- ✓ پاسخ: نیازی به تایید اداره کل منابع طبیعی نیست. باید با اداره برق منطقه ای در خصوص مسائل فنی صحبت کنید و در رابطه با کمیسیون تبصره یک ماده یک (قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغ ها)، اخذ مجوز به منزله معافیت لازم در بحث زمین شخصی است و نیاز به اخذ مجوز از منابع طبیعی نمی باشد.
- ✓ در کل بعد از اینکه زمین توسط اداره کل منابع طبیعی تخصیص داده شد و پروانه احداث نیروگاه خورشیدی توسط ساتبا صادر شد مرجع واگذاری، اداره امور اراضی جهاد کشاورزی استان است که ما استعلام ۱۷ گانه را کنار گذاشته و در خصوص آن کاری انجام نمی دهیم. معافیت ۸۰ درصدی عوارض اراضی دولتی را سازمان امور اراضی کشور لحاظ کرده است که این، یکی از امتیازاتی است که برای بحث نیروگاه خورشیدی در نظر گرفته شده است. ما فقط موافقت اصولی با نقشه استعلام محیط زیست می خواهیم و در کمیسیون ماده ۲۱، تمام تشریفات کنار گذاشته شده است و مطابق اظهارات معاونت هماهنگی امور عمرانی استانداری، مشکلی در تخصیص زمین طی واگذاری نداریم.
- ✓ برای تخصیص زمین، درخواست کتبی به اداره برق منطقه ای بدهید تا تمام اقدامات را انجام دهیم معافیت ۸۰ درصدی را برحسب مبلغی که وزارت امور اقتصادی و دارایی برای زمین احداث در نظر گرفته است حساب می شود.

دیرخانه کمیسیون های مشورتی - تخصصی

- ✓ توضیحات مختصر نماینده ساتبا درخصوص اخذ مجوزها: اولین کار در مورد زمین اینست که برای درخواست مجوزها، utm زمین را روی درگاه ملی مجوزها درج کنید. برای اخذ مجوزها درخواست مجوز برای زمین داده می شود. از سوی ساتبا، سه معرفی نامه داده می شود (یا به منابع طبیعی یا به مدیریت امور اراضی و اگر زمین متعلق به خود باشد دیگر مجوز از سوی ساتبا صادر نمی شود) و در درگاه ملی، درج سند زمین در این مورد کفایت می کند. دو تا مجوز دیگر داده می شود که بسته به ظرفیت تولیدی نیروگاه ها متفاوت است بدین نحو که:
- ✓ اگر نیروگاه، زیر ۷ مگاوات باشد به شرکت توزیع برق منطقه مورد نظر ارجاع داده می شود و باید به همراه مشاور طراح خود به شرکت برق مورد نظر بروید و با توجه به شرکت معرفی شده از سوی ساتبا ایده طراحی مشخص می شود و تمام اتصالات شبکه را هم بررسی می کنند.
- ✓ در ظرفیت های پایین تر، طراحی، جزئی تر است و در ظرفیت های بزرگتر، طراحی وسیع تر خواهد بود. مجوز اتصال به شبکه با معرفی ساتبا صورت می پذیرد و مجوز محیط زیست خیلی زود و کمتر از یک هفته داده می شود و از اداره کل محیط زیست استان اخذ می گردد.
- ✓ اگر بخواهیم زمین، به عنوان آورده نقدی لحاظ شود.
- ✓ پاسخ: زمین یا هر آورده دیگری، نباید زیر ۲۵ درصد طرح باشد.
- ✓ این منابع ارزی کی تحویل داده می شود و در کجا؟
- ✓ پاسخ: بعد از اینکه منابع نزد بانک مرکزی مسدود شد، بانک عامل شما به شیوه های خود، پول را به حساب فروشنده تجهیزات منتقل می کند. پس منابع ارزی در خارج از کشور تخصیص داده می شود. ولی منابع ریالی محدود است و به سیستم بانکی برای دریافت آن مراجعه کنید چرا که به دلیل تورم حاکم در جامعه و با تورم بالای ۴۰ درصد نرخ سود ۲۳ درصد تا ۴۰ درصد یک سود مجانی برای فعال اقتصادی است. صف بسیار طولانی برای اخذ تسهیلات ریالی وجود دارد. بانک ها در اعطای تسهیلات، سقف و محدودیت دارند. از سوی صندوق توسعه ملی به اکثر بانک ها، تخصیص تسهیلات داده می شود.

مصوبه جلسه:

۱) تشکیل پنجره واحد سرمایه گذاری نیروگاه های خورشیدی استان در محل اتاق بازرگانی تبریز با توجه به پیشنهاد رئیس اتاق بازرگانی تبریز و موافقت معاون هماهنگی امور عمرانی و معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار با تشکیل پنجره واحد سرمایه گذاری نیروگاه های خورشیدی استان در محل اتاق بازرگانی تبریز جهت تسریع در صدور مجوزها و فرآیندهای اداری مربوطه؛ مقرر شد پنجره واحد سرمایه گذاری نیروگاه های خورشیدی استان در محل اتاق بازرگانی تبریز با حضور نمایندگان تام الاختیار و صاحب امضای نهادها و سازمان های مربوطه مجوز دهنده، تشکیل و در روزهای مشخصی از هفته، نمایندگان مذکور در محل اتاق، مستقر و نسبت به صدور مجوزها برای متقاضیان و رفع موانع، اقدام کنند.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

" گزارش کلی مشارکت بخش خصوصی استان اذربایجان شرقی در

طرح سرمایه گذاری

احداث نیروگاه خورشیدی بادر نظر گرفتن تسهیلات ۸۰۰ میلیون

دلاری صندوق توسعه ملی "

• مقدمه

باتوجه به پیگیری‌های اتاق بازرگانی تبریز و مصوبات اخیر شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان مبنی بر موافقت صندوق توسعه ملی با اعطای تسهیلات به میزان ۸۰۰ میلیون دلار برای راه اندازی نیروگاه تجدیدپذیر در استان آذربایجان شرقی برای مشارکت بخش خصوصی در کنسرسیوم سرمایه گذاری احداث نیروگاه خورشیدی که مصوبه هیئت رئیسه اتاق بازرگانی تبریز است طرح پرسشنامه‌ای در قالب انفرادی و کنسرسیوم تدوین شده است و درصد مشارکت واحدهای صنعتی استان در این پرسشنامه در ادامه شرح داده می‌شود.

• گزارش کلی پرسشنامه سرمایه‌گذاری احداث نیروگاه خورشیدی جهت بهره‌مندی از تسهیلات صندوق توسعه ملی

پاسخ دهی ۲۴۱ واحد صنعتی استان به پرسشنامه

مشارکت ۹۹ واحد در طرح کنسرسیوم

مشارکت ۱۴۲ واحد در طرح انفرادی

• گزارش شرکت کنندگان در طرح کنسرسیوم

• مشارکت ۴۰ واحد پرمصرف استان در طرح کنسرسیوم

• مشارکت ۱۲ واحد فولادی استان در طرح کنسرسیوم

• مشارکت ۲ شهرک صنعتی استان در طرح کنسرسیوم

• میزان کل درخواستی تولید برق نیروگاه خورشیدی در طرح کنسرسیوم سرمایه گذاری

مقدار کل ظرفیت تولیدی برق نیروگاه خورشیدی با
درخواست ۴۰ واحد پرمصرف استان : بالای ۱۰۰۰ مگاوات

۷ واحد از صنایع پرمصرف استان با درخواست تولید
ظرفیت بالای ۱۰۰ مگاوات

۹۲ واحد از شرکت کنندگان در طرح کنسرسیوم
با درخواست تولید ظرفیت زیر ۲۵ مگاوات

• گزارش شرکت کنندگان در طرح انفرادی سرمایه‌گذاری احداث نیروگاه خورشیدی

• مشارکت ۱۴۲ واحد صنعتی استان در طرح انفرادی

• مشارکت ۵۵ واحد پرمصرف استان در طرح انفرادی

• ۵۶ واحد از ۱۴۲ واحد شرکت‌کننده دارای فضا (پشت بام کارخانه) - زمین می‌باشند.

از حسن توجه شما سپاسگزاریم.

کمیسیون صنایع، انرژی، اتاق بازرگانی تبریز
